

KARDOSKÚTI HIRMONDO

KARDOSKÚT KÖZSÉG INGYENES KÖZÉLETI IDŐSZAKI LAPJA

Kardoskúton csak jó gyermekek élnek

Vidám Mikulásváró ünnepség részesei lehettek a kardoskúti gyerekek, mozgalmasnak bizonyult december első vasárnapja.

Az adventi gyertyagyújtás után kézműveskedésre hívtuk a kicsiket és nagyokat Andrékóné Katika és lánya játszóházába. A mézeskalács díszítés után - a megyei könyvtár és az önkormányzat támogatásával - vidám énekműsorral vártuk a Nagyszakállú érkezését. Rózsás Viki énekesnő - mint a Mikulás manója - megénekelte, megmozgatta a gyerekeket. A Mikulás az idén sem érkezett üres puttonnyal, mert útközben a Magyar Földgáztároló Zrt. munkatársai bőséges édességcsomagokkal látták el. Érkezésekor éneklő-verselő gyerekek fogadták, majd közel ötvenen vették át tőle a csomagokat. Ezután a többi kardoskúti gyermek otthonába sietett, hiszen ugyanennyien izgatottan várták.

VNB

Fotók: VP

Adventi hírnök, friss fenyőág

Advent első vasárnapja. 2021. november 28.

Advent első gyertyájának fellobbanását több mint ötven érdeklődő kísérte figyelemmel Kardoskúton. Varga Pál polgármester köszöntőjében elmondta, hogy az első gyertyaláng a hit jelképe. Hinnünk kell abban, hogy hamarosan újra korlátok nélkül tudjuk élni minden napjainkat. A hitnek napjainkban erősebb szerepe van a családok és a közösségek életében. Majd az adventi koszorú történetét mesélte el: egy német evangélikus lelkész a XIX. században egy kocsikerékre tett 24 gyertyát és naponta gyújtott meg újabbakat. Ezzel tette szebbé a szegény gyermekek karácsony várását. Ezt

követően az önkormányzat intézményeinek dolgozói verssel kedveskedtek a résztvevőknek. Laczki János evangélikus lelkész ünnepváró gondolataiban többek között kiemelte, hogy a béke az Isten által érhető el minden emberben, majd lángra lobbantotta a település adventi koszorúján az első gyertyát. Mikulásváró programunk előtt a gyerekek műsora előzte meg a második gyertya meggyújtását, amelyenél Nagy Zoltán lelkész Isten szavát tolmácsolta a jelenlévőknek. Szeretettel, kedvességgel kedveskedtünk a résztvevőknek, és ezúttal is kellemes beszélgetésekkel zárult az este.

VNB

Fotók: VP

Polgármesteri beszámoló a 2021-es évről

Tisztelt Lakosok, kedves újság Olvasók! Mint ahogy a mögöttünk álló év, úgy az idei is a világjárvány árnyékában telt el. Voltak borús és reményekkel teli időszakok. A tavaszi nyitást újra az őszi lassú korlátozás váltotta fel. Nagyon nehéz körülményekkel kellett települési szinten is megbirkózni, hiszen a bizonytalansági tényező óriási szerepet játszik a mindennapokban. Tervezni előre a bizonytalanra nehéz, de muszály.

A vészhelyzet miatt a képviselő-testület az év első felében nem ülésezett. A polgármesterek voltak egyszemélyben felruházva a döntésekre és azon döntések felelősségteljes vállalására. Heti szinten telefonos egyeztetéseket folytattam a képviselőkkel, egyes fontosabb döntés előtt kikértem a véleményüket, javasataikat az adott témában. Az év derekától pedig már személyesen is megtarthattuk testületi üléseinket. Egy önkormányzat alapvető létét a költségvetése határozza meg. Megnyugtató számomra, hogy a csökkenő iparüzési adóbevételek mellett, illetve a száz milliót meghaladó fejlesztések után és egy 2017-es EFOP pályázat 15 milliós visszafizetését követően is a tervezett pénzügyi tartalékunk összegét növelni tudtuk. Bizakodva tekinthetünk ezek alapján a 2022-es költségvetési évre. Természetesen - mint ahogyan már számtalanszor bebizonyította - az élet hozhat váratlan helyzeteket, így ezekre előre tartalékolva kell továbbra is a költséghatékonyság mellett, de dinamikus ütemben fejleszteni településünket. Az itt lakóknak és a hozzánk letelepedni vágyóknak kell egy békés, nyugodt és élhető környezetet biztosítani. Mára elmondhatjuk, hogy mind a hét, a Magyar Falu Programnak köszönhető pályázati beruházásunk befejezésre került. Jelenleg az elszámolás van folyamatban: két projektet már lezárt az Irányító Hatóság, a többit pedig vizsgálja. Bízom benne, hogy hamarosan a többit is sikeresen le tudjuk zárni.

Korábbi terveinknek megfelelően az idén eladásra került kettő korábbi szolgálati lakás. Ezeket az ingatlanokat a benne lakók vásárolták meg, így már csupán kettő további ingatlan maradt hátra: az önkormányzat udvarán található és a Petőfi utcai volt iskola igazgatói ingatlan. Az önkormányzat udvarán lévő ház eladását nehezíti, hogy földhivatali eljárást kell lefolytatni a telek elhelyezkedése miatt, amely ügymenet hosszadalmas. Bizakodásra ad okot viszont, hogy sok érdeklődő van iránta. A volt igazgatói szolgálati lakást már több körben próbáltuk pályázat útján felújítani, mind ez idáig sajnos eredménytelenül. Jövő év elején még teszünk

egy utolsó kísérletet a felújításra, majd sikertelenség esetén eladásra fogjuk kínálni. Látványosan megújult a település teljes területén a közvilágítási rendszer. A régi lámpatesteket új, modern és energiatakarékos LED technológia váltotta fel. Fontos, hogy ez a tizenöt millió forintot meghaladó fejlesztés a településünkre nem ró különösebb anyagi terhet, hiszen a kivitelezést végző cég az energia megtakarításból származó forrásból fedezi a beruházást. Leegyszerűsítve: tíz éves futamidőre vállaltuk, hogy továbbra is annyit fizetünk a közvilágításért, mint eddig, viszont ezért az összegért messze magasabb szintű szolgáltatást kapunk. A futamidő leteltével pedig a felére csökken a jelenleginél a fizetendő energia költsége. Ezen munka kivitelezésével párhuzamosan került megvalósításra a testület döntését követően, önerőből a főutca egy részének karácsonyi díszvilágítása is. Bízunk benne, hogy az elkövetkezendő években e területen is tudunk még fejleszteni, ezáltal is meghittebbé tenni az ünnepvárást. Felülvizsgálatra került a meglévő kültéri kamerarendszer és a településünk biztonságát megőrzendően megszületett a döntés: a meglévő rendszert stabillá kell tenni és bővíteni azt. Az árajánlatok bekérése és a szerződés megkötése megtörtént. Hamarosan a kivitelezés is megkezdődik: a meglévő kamerák stabil, szünetmentes energiaellátással történő, zárt láncú működéssel fognak üzemelni. A kamerák élő képei a hivatalban elhelyezett monitoron lesznek nyomon követhetőek folyamatosan, így egy esetleges meghibásodás azonnal észlelhető, javítható lesz. A buszmegállónál található „A” oszlopra lesz áthelyezve egy kamera, amely látni fogja a kerékpártárolót, illetve a vasút felől bejövő út egy részét. A temetőben elhelyezett öt kamera képe mellett új pontként egy a játszóteret és egy a hátsó „olajos” utat figyelő kamera lesz kiépítve. Legnagyobb fejlesztést e témában azoknak a kameráknak a beüzemelése jelentik, amelyek mindamelllett, hogy a mai modern nappali és éjszakai képi elvárásoknak is megfelelnek, de fejlett rendszámfelismerő rendszerrel is rendelkeznek. Bízunk benne, hogy továbbra sem sűrűn kell majd a rendőrségnek kiadni felvételeket, de ha igen, az értékelhetően vezessen eredményre. Ez a beruházás hárommillió forintos önerőt igényel. Szintén önerőből sikerült a játszótéren egy régi hintát újra cserélni, bízva a gyermekek örömeiben. Kerékpárút tekintetében is biztató fejleményekről tudok beszámolni. A Tótkomlós - Kardoskút közötti kerékpárút tervezése folyamatban van.

(folytatás a 4. oldalon)

(folytatás a 3. oldalról.)

Több tervegyeztető tanácskozáson vettem részt, ahol is részletesen egyeztetünk szakemberekkel a kivitelezés részleteiről. Amint elkészülnek a tervdokumentációk, reményeink szerint forrást kap a kivitelezés.

Régen vágyott szakasz az Orosháza - Kardoskút közötti kerékpárút. Javaslatomra - Dávid Zoltán Orosháza város polgármesterének egyetértésével és együttműködésével - megpróbáljuk elérni, hogy ezt a szakaszt nyilvánítsák kiemelt fontosságú nemzeti beruházássá. Mivel ez a szakasz nem csak a két településnek lenne fontos, hanem az egész járásnak előnyére válna, így személyesen megkerestem a járás valamennyi településvezetőjét. Nagy öröömömre, mindannyian egyetértettek a céllal és aláírták támogatólag az általam Révész Máriusz, az aktív Magyarországért felelős kormánybiztos részére megírt levelet. Továbbá támogatásáról biztosította a kitűzött célt dr. Tirják László, a Körös-Maros Nemzeti Park igazgatója és Zalai Mihály a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke. Kiemelt támogatásáról biztosított és ezt írásban is megerősítette dr. Takács Árpád Békés Megyei kormány megbízott, aki szintén minden tőle telhetőt megtesz a siker érdekében. Örömmel látni azt, hogy széles összefogást sikerült a cél mellé állítani. Révész Máriusz kormánybiztos úr részére a támogatást kérő levél elküldésre került. A minisztériumból ezt követően bekérték az eddig meglévő tervezett kerékpárút korábbi teljes tervdokumentációját. További lehetőségeket is keresünk a kerékpárút megvalósítása érdekében: már az idén elindul egy jelentős forrás felhasználását megcélzó pályázati lehetőség, a TOP+. A Békés Megyei Önkormányzat iránymutatásával, az orosházi járás településeinek vezetőivel több egyeztetésen vagyok túl. Kardoskút település egyetlen területre szeretne forrást nyerni: az Orosháza - Kardoskút közötti kerékpárútra. A járásban a kerékpárutakra felhasználható összes forrást – köszönhetően a településvezetőkkel történt megállapodásnak – szinte teljes egészében erre a szakaszra próbáljuk felhasználni. A közös munka Orosházával megkezdődött, bízunk a sikeres végkifejletben.

A településünk fásítását az idei évben is tudtuk folytatni: a Magyar Földgáztároló Zrt. közel ötven fát ajánlott fel, amelyet a Kardoskúti Faluszépítő és Turisztikai Egyesülettel közösen önkormányzatunk ültetett el. Év vége felé – a tavalyihoz hasonlóan – a Kardoskút Községért Közalapítvány és önkormányzatunk csomaggal szeretne kedveskedni a településünkön életvitelszerűen élő, 65 év feletti lakosainak.

A jövő évi költségvetés tervezéséhez már hozzáadtunk. A már megszokott – idén sajnos a vírus miatt elmaradt – falugyűlést februárban tervezzük megtartani. Kérem, hogy esetleges ötleteikkel, javaslataikkal keressék a képviselő-testület tagjait vagy engem.

Önerős beruházást nem sokat tervezünk, továbbra is a pályázatokra és a tartalékaink megőrzésére fektetjük a hangsúlyt. Vannak azonban olyan jövőbeni tervek, amelyek megvalósítását szeretnénk, és ha kell, akkor önerőből próbáljuk megvalósítani. Az egyik ilyen, a már régen cserére érett KIA kisteherautó. Szeretnénk – nem új, de jó állapotú és billences – járműre cserélni.

Továbbá terveink között szerepel egy kültéri fitt-park létrehozása, ahol a meglévő sportolási lehetőséget szeretnénk kibővíteni és elérhetővé tenni, nem csak fiatal lakosainknak.

A Magyar Falu Programban újabb tíz pályázati anyag előkészítése és beadása van tervezve a következő év elejére. Bízunk benne, hogy ismét sikerrel szerepelünk majd és további értékteremtő és hosszú távon fenntartható beruházásokkal gazdagodik településünk és ezáltal lakosságunk.

Kedves Olvasó! Év vége felé közeledve kérem Önöket, hogy egy pillanatra álljunk meg és emlékezzünk az idén közösségünkben elveszített embertársainkra. Szívünkben őrizzük meg halottjaink emlékét: egy-egy szép pillanatot, emléket felidézve gondoljunk rájuk.

Adja az Isten, hogy az előttünk álló év sok örömteli eseményt szerezzen családjaink, barátaink és közösségünk életében. Kívánom, hogy térjen vissza mihamarabb az az önfeledt közösségi élet, amely mindig is jellemezte településünket.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és békés boldog új esztendőt kívánok mindenkinek!

Varga Pál polgármester

Önkormányzati hírek

2021. év második felétől engedélyezte a Kormány, hogy a helyi önkormányzatok képviselő-testületei ismét gyakorolhassák feladat- és hatáskörüket, azaz június hónaptól kezdődően újra megtarthatóvá váltak a testületi ülések. Az ezt megelőző időszakban, ahogy a tavalyi évben is, polgármesteri hatáskörben történt a döntéshozatal, mely elsősorban a jogszabályi kötelezettségen alapuló döntések, valamint a fejlesztésekhez szükséges határozatok meghozatalára korlátozódott.

A testület második félévi munkája során több önkormányzati rendeletet is módosított, tekintettel a helyi viszonyokra, valamint a hatáskörök változására. Ezek közül az egyik a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztása, megszegése jogkövetkezményeiről szóló 14/2013. (XI.6.) önkormányzati rendeletnek a módosítása volt. Az önkormányzatok törvényességi felügyeletét ellátó illetékes kormányhivatal közreműködésével hatályon kívül helyezésre kerültek azok a közösségi szabályozások, melyek már nem a jegyző hatáskörébe tartoznak, hanem többek között a járási hivatal vagy a rendőrség vette át ezt a feladatot. Bizonyos esetekben idén a nevezett hatóságokkal együttműködve került sor eljárásra. Ez azért is figyelemre érdemes, mert ebben az évben kiemelkedő számban érkeztek bejelentések hivatalunkhoz a közösségi együttélés problémáiból eredő konfliktusokról (állatvédelmi, birtokvédelmi). Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a bejelentések többsége szomszédjogi vita, melyek polgárjogi kérdések tisztázását és mérlegelését igénylik. A bíróság dolga polgári per keretében, az abban rendelkezésre álló eszközök igénybevételeivel, a felperes által előtárt bizonyítékok mérlegelése alapján a jogkövetkezményt tartalmazó döntés meghozatala. Ezek a helyi konfliktusok már túlmutatnak a jegyző előtti eljárás keretein. Ugyanakkor minden bejelentés esetében igyekszünk segíteni a lakosoknak, elősegíteni azt, hogy a problémát elsősorban egymás között próbálják megoldani, nemcsak azért, mert ez a költséghatékonyabb és időtakarékosabb út a lakosok számára, hanem mert egy ilyen kis közösségben a békés együttélés, egymás élet- és szokásrendjének kölcsönös tiszteletben tartása kulcsfontossággal bír.

Továbbá a képviselő-testület módosította az újszülöttek családjának támogatásának a jogosultsági feltételeit, aszerint, hogy az egyszeri, vissza nem térítendő 75 ezer forint támogatás folyósításának egyik feltétele, hogy a szülők bármelyike, illetve a gyermeket egyedül

nevelő szülő legalább 2 hónapja kardoskúti lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezzen a születés időpontjában. Ezzel szélesítette a támogatásban részesíthető családok körét, hiszen az eddigiekben mindkét szülőnek legalább öt hónapja kellett helyi lakosnak lennie. Érdemes a születést követő hetekben jelezni az önkormányzat felé gyermeke születését, egyrészt, hogy folyósítható legyen a család részére a támogatás, másrészt, mert továbbra is a baba tiszteletére zászló kerül ki a hivatal épületére, valamint az újszülött neve is közzétételre kerül az önkormányzat hirdetőtábláján, ezzel üdvözölve az új kis kardoskúti lakost.

A novemberi ülésen a szociális célú tűzifa és a Bursa Hungarica iránti kérelmek is elbírálásra kerültek, mely valamennyi pályázó számára támogató döntéssel zárult.

Hivatali közlendők

Szeretném kérni a tisztelt lakosokat, akinek adótarozása van Kardoskút Község Önkormányzata felé, a december hónap elején kiküldött fizetési felszólításokban foglaltaknak tegyen eleget haladéktalanul, mert a hátralék rendezésének elmulasztása esetén annak beszédése iránt hivatalunk az Avt. 30. § (1) bekezdése alapján minden esetben elindítja a végrehajtási eljárást, mely vonatkozásában az eljárás végrehajtási költsége is az Avt. 11. § értelmében az adózót terheli.

A Hivatal 2021. évi munkarendjében a téli igazgatási szünet 2021. december 27. (hétfő) napjától 2021. december 31. (péntek) napjáig tart, amely napokon az ügyfélfogadás szünetel. A téli igazgatási szünetben – 2021. december 29-én (szerda) 8.00 órától 16.00 óráig – a hagyatéki és az anyakönyvi ügyintézés teljes körűen történik. Kérem, a Tisztelt Lakosságot, ennek figyelembe vételével gondolják át az intézendő hivatali ügyeiket. A többi napon az ügyintézés továbbra is folyamatos, melynek elsődleges útja, jelenlegi helyzetben, a telefonon (68/429-000) vagy e-mailben (jegyzo@kardoskut.hu) történő előzetes egyeztetés.

A már megszokott módon, a közmeghallgatás időpontja 2022. február 3. napjára 18 órai kezdettel került a 2022. évi munkatervben elfogadásra, ugyanakkor a járványügyi helyzet bizonytalansága miatt ez jelenleg csupán egy tervezett időpont. A pontos idejéről és helyszínről január folyamán tájékoztatással leszünk a Lakosság felé.

Bánfiné Radics Vivien kirendeltség-vezető

Az egyesület 2021. évéről

A Kardoskúti Faluszépítő és Turisztikai Egyesületet sem kímélte a járvány ebben az évben. Mivel fő profilunk a turizmus és a rendezvényszervezés és az év nagy részében különböző korlátozások voltak érvényben, ennek ellenére azért sikerült a nyári hónapokban néhány rendezvényt megvalósítani. Júniusban fogadtuk a tótkomlósi iskola 5-6. osztályát, mintegy 30 fővel. Vonattal érkeztek és lovas kocsival mozgattuk őket a program alatt. Sok-sok élménnyel gazdagabban indultak haza. A következő rendezvényünk a sokak által már nagyon várt Pusztatalálkozó volt, amit július 31-én tartottunk. A résztvevő mintegy 150 fő nagyon jól érezte magát. A remek program kiemelkedő szereplője volt Szikszai István és csapata, akik régi pásztordinasztia tagjaként meséltek erről a kihalófélben lévő foglalkozásról. Beszéltek a múltból, jelenről és a bizonytalan jövőről is. A finom sziki gyepen nevelkedett cigájából készült pörkölt elfogyasztása után Labozár Antal és zenekara muzsikált és a jelenlevők órákon át beszélgettek. Még szintén júliusban tartottunk az Erzsébet tábor résztvevői számára madárgyűrzési bemutatót az iskola udvarán. Sajnos a kánikula nem kedvezett az eseménynek, ennek ellenére sok hasznos információhoz jutottak a résztvevők. Ragyogó időben fogadtuk Orosházáról az Uzsoki utcai óvodásokat, akik ragyogóan érezték magukat a kiránduláson. Szeptemberben tartottunk közgyűlést. Szeptember 10-én rendeztünk a földgázszállító felkérésére szakmai napot és szakeket számukra. Már nem az első ilyen rendezvény volt, amit nagy meglepéssel nyugtáztak a megrendelők. Még szintén szeptemberben tartottunk csapatépítő összejövetelt egyesületi tagjainknak. Egy rövid kerék-

páros túra után jól esett a kemencében sült csülök és jó hangulatú beszélgetés folyt egészen a koraesti órákig. Október 18-án a földgázszállítótól kaptunk 25 db smaragdfa ültetésében segítettünk. November 7-én Újkígyósról fogadtunk 20 fős vendégcsapatot, akik darulesre érkeztek hozzánk. November 27-én szintén a földgázszállítótól kaptunk 23 db gömbkőris fát, amit az óvoda mellé ültettünk el. A járványhelyzet miatt sajnos el kellett hagynunk a már hagyományos András napi disznótort is. Reménykedünk, hogy a jövő év már teljes lesz és a megszokott programokkal várjuk kedves vendégeinket. A Magyar Falu programban az idén is pályáztunk és a benyújtott pályázatot nyertesnek hirdették ki. Az elnyert összegből 20 db kerékpárt vásároltunk, így a jövő tavaszi szezonban már kerékpár túrát is tudunk ajánlani az ide látogatóknak.

Megköszönöm támogatóinknak Csete Zoltán elnök úrnak, a MOL földgáz szállító üzemének, Dimák Sándornak a támogatását. Külön köszönöm tagjainknak az egész évben az egyesület érdekében végzett munkáját és azt, hogy ha szükség van rá mindig rendelkezésre állnak. Köszönöm mindazoknak a támogatását, akik adójuk 1%-ról úgy döntöttek, hogy nekünk adják.

Kérem, hogy ha egyetértenek céljainkkal és tevékenységünkkel, akkor adójuk 1%-át a következő címre utalják. KARDOSKÚTI FALUSZÉPÍTŐ ÉS TURISZTIKAI EGYESÜLET. Adószám: 18596351-1-04. Az év végéhez közeledve kívánok áldott karácsonyt és egészségben gazdag békés boldog új évet minden kedves olvasónknak.

Kocsis Péter elnök

Fotó: KB.

Cukorbetegek hallgattak hasznos tanácsokat

Az orosházi Egészségfejlesztési Iroda szervezésében hat alkalmas Cukorbeteg klub indult szeptembertől kétheti rendszerességgel Kardoskúton, ahol különböző témákról tartottak előadást szakemberek. A csoport lényege a cukorbetegség kialakulására való figyelem felhívása volt.

Az alkalmakon vendégelőadók - Dr. Duray Gergő belgyógyász, diabetológus szakorvos, Hutkai-Dzurek Nikolett dentálhigiénikus - értékes információkkal látták el a résztvevőket. Ezenkívül a klubtagoknak lehetőségük nyílt diétás szakáccsal egyeztetni és étrendet, recepttáblákat összegyűjteni. Az interaktivitás a foglalkozásokon mindvégig jellemző volt, hiszen a mindennapi életben is hasznosítható tanácsokat adtak át a résztvevők is egymásnak: például ki milyen édesítővel helyettesíti a cukrot a befőtteltevésnél vagy milyen pékárut vásárol, ami nem befolyásolja negatívan a vércukorszintet.

Magyarországon a 2019-es KSH adat szerint több, mint 1,1 millió felnőttet és 5 ezer gyermeket érint a cukorbetegség. A cukorbetegség (diabétes mellitusz) olyan anyagcserezavar, amikor a szervezetben nem termelődik kellő mennyiségben a vércukorszint és a sejtek cukorfelvételének szabályozásában szerepet játszó hormon, az inzulin, vagy termelődik, de nem hat megfelelően. Az inzulin a hasnyálmirigy Langerhans-szigeteiben található béta-sejtek által termelt hormon, amely a szénhidrátok, fehérjék és zsírok anyagcseréjének szabályozásában vesz részt.

A cukorbetegségnek két típusa van, amelynek tünetei és kezelése is más.

1-es és 2-es típusú diabetes mellitusról beszélhetünk. Az 1-es típusú diabetest az inzulin hiány okozza, amely bármely életszakaszban felmerülhet, de leggyakrabban gyermek- és fiatal felnőttkorban jelentkezik. A betegek általában vékony testalkatúak, gyakori a jelentős fogyás a betegség megállapítása előtt. A cukorbetegség ezen típusának jellegzetes tünetei: sok vizelet, fogyás (fokozott éhségérzet mellett), szomjúságérzés, szájszárazság, fáradékonyság, levertség. A tünetek gyorsan alakulnak ki, maga a betegség nem örökletes.

Az 1-es típusú cukorbetegség terápiája a bevitt inzulinvaló kezelés, rendszeres testmozgással jól kiegészíthető a betegség terápiája. Az 1-es típusú cukorbetegségben szenvedők hajlamosak a hipoglikémiára

(kórosan alacsony vércukorszint), amelynek veszélyét a túlzott fizikai aktivitás növelheti. A 2-es típus elsődleges okai a genetika és az életmód. Ebben az esetben részben van inzulin termelés, de különböző okokból nem tudja kifejteni hatását pl. receptor probléma. Több tényező is ismert, ami hozzájárul kialakulásához: elhízás, mozgáshiány, helytelen táplálkozási szokások, stressz. Kialakulását növelheti a cukor tartalmú ételek, italok rendszeres túlzott fogyasztása. A 2-es típusú cukorbetegség általában tünetszegényen zajlik. Éveken keresztül is fennállhat anélkül, hogy diagnosztizálnák. Mindenféleképpen gyanakodni kell és el kell végezteni egy vércukorszint-mérést, ha: állandó szomjúságot, szájszárazságot, megnövekedett vizeletmennyiséget, fáradékonyságot, fertőzésre fogékonyságot észlelünk. A cukorbetegség szűrése kiemelkedően fontos, hiszen korai felismerésével a szövődmények elkerülhetőek, a vércukorszint normalizálásával teljes életet lehet élni. Fokozottan kell figyelni azoknak, akiknek családjában korábban már előfordult cukorbeteg és a jelentős túlsúllyal rendelkezőknek is. A betegség kezelése a kezdeti szakaszban életmód változtatással (diéta, helyes táplálkozás, sport, testsúlycsökkentés), majd vércukorcsökkentő, valamint az inzulin hatását növelő tablettás készítményekkel történik.

Figyeljünk testünk jelzéseire, fogadjuk meg a szakemberek tanácsait!

*Szpisjak Brigitta rekreációs szervező-egészségfejlesztő
EFI irodavezető*

Egyházi alkalmak

Katolikus szentmise: minden hónap 3. vasárnapján 14 óra 20 perctől a művelődési ház klubtermében. Következő alkalom 2021. dec. 19-én (vasárnap) 14.20 órakor

Karácsonyi ünnepi istentiszteleti alkalmak a gyülekezeti házban:

Evangélikus istentisztelet: 2021. dec. 25. (szombat) 14 óra
Református istentisztelet: 2021. dec. 26. (vasárnap) 14 óra

Évközben minden hónap 1. vasárnapján református, 2. és 4. vasárnapjain evangélikus istentisztelet van a településen.

Húsz év után: Kardoskút története II.

Varga Pál polgármester ötletét támogatva a képviselő-testület úgy határozott, hogy folytatódjon a Buzai Csaba – Törköly József szerzőpáros által megírt, 2001-ben megjelent helytörténeti kiadvány. A könyv megírására - a korábbi szerzőpáros megkérdezése után - a községben élő Verrasztó Gábort kérték fel, aki számos saját kiadvánnyal és helytörténeti írással jeleskedik.

Úgy tudjuk, a folytatásban nem csupán az eltelt két évtizedet dolgozza fel. Milyen koncepció mentén fogja az ismeretanyagot összegyűjteni, fejezetekbe foglalni?

- Természetesen elsődleges feladatom az első kötet fejezeteinek továbbírása lesz az elmúlt két évtized eseményeivel. Talán ez ígérkezik a munka egyszerűbb részének. Azonban több új fejezetre is szükség lesz, hogy csak egyet említsek, már díszpolgárai is vannak Kardoskútnak. A legtöbb anyaggyűjtést a pótlás fogja igényelni, ami kimaradt az első kiadásból: az Oncsa-házak, a méltatlanul elfelejtett, csaknem 200 budapesti kitelepített sorsa, és több, megörökítésre méltó kardoskúti lakos története. Mindezeket levéltári kutatással, személyes beszélgetésekkel és fényképek gyűjtésével szeretném hitelesen elvégezni.

A helytörténeti szempontból hiteles információk, érdekességek átadásával kérjük, segítsék a szerző munkáját!

VNB

Mert olvasni jó!

Számítógépen több mint 100 színes magazin olvasható díjmentesen a községi könyvtárban. Ezen kívül papíralapú újságokat is kézbe vehet: pl. megyei lap, sportújság, színes magazinok stb.

Térjen be hozzánk és használja szolgáltatásainkat: kölcsönözzön díjmentesen papíralapú könyveket, hangos könyveket. Díj ellenében fénymásolásra, nyomtatásra, díjmentesen szkennelésre is lehetőség van.

Könyvtári nyitvatartás:

kedd: 13-18 óra, szerda: 10-12 és 13-16 óra, csütörtök: 10-12 és 13-16 óra, péntek: 10-12 és 13-16 óra között

A csoportfoglalkozások érvényes új időpontjai:

EGÉSZSÉGTORNA kedd: 17 órától, csoportvezető Kostyóné Kocsány Kitti

GERINCTORNA kedd: 18 órától, csoportvezető Kostyóné Kocsány Kitti

JÓGA szerda: 18 órától, csoportvezető Kovács Henrietta

AEROBIC csütörtök: 18 órától, csoportvezető Kovács Henrietta

NYUGDÍJAS KLUB kéthetente kedden 18 órától, klubvezető Vargáné Neller Borbála

KREATÍV KÖR hétfő: 17 órától, csoportvezető Szemenyeiné Libor Rozália

(A következő alkalom januárban lesz, a hirdetőtáblán a pontos időpontjait előre közöljük)

EDZŐTEREM használata: 18 év feletti helyi lakosoknak tagsági regisztrációval

hétköznapokon: 9-12 és 13-19 óra között, szombaton: 15-18 óra (kivételesen rendezvények idején)

2021. januártól kérjük a régebben regisztráltaktól

a tagság megújítását a műv.ház irodájában!

Alkotó életutak sorozatunkban: Simon János

Ismerjük meg a törzsgyökeres kardoskúti idős embereket. Itt élnek közöttünk. Tisztességes, becsületes munkával, családot felnevelve, falunk ismert lakói.

Ötödik beszélgetőpartnerem, a falunkat a víz- és gázvezetéken, a művelődési ház építésén keresztül, a polgármesteri hivatal padlásáig ismerő, humoros nyugdíjas: Simon Jani bácsi.

Köszönöm, hogy a megbeszélte témában a rendelkezésemre állsz. Egy élő lexikon ül velem szemben, aki 82 évesen, dátumokkal alátámasztva foglalja össze életét.

VISSZAMEGYÜNK AZ ÉVTIZEDEKKEL. MESÉLJÉL AZ ÉLETED INDULÁSÁRÓL!

- Törzsgyökeres kardoskúti lakos vagyok. Szüleim a falutól 4 km-re, a saját tanyájukon gazdálkodtak. 1939. október 9-én, harmadik gyerekként születtem, bábaaszszonynál. Két leány után, mivel fiúnak születtem, „így meghagytak”. Öten vagyunk testvérek, a négy lánytestvérem közül sajnos már csak egy él. A tanya körüli munkákban a gyerekek kicsi kora óta folyamatosan feladata volt. A libalegeltetésen keresztül a jószágok ivóvíz ellátása kötötte le időmet. Szüleim mesélték, hogy 3 évesen bementem a rúgós lovak közé, szeretetből átötlettem a lábukat, de a lovak túrték. Édesanyám betegsége miatt az apai nagymamám, ki a családdal élt, megtanított sütni, főzni, aminek ma is nagy hasznát veszem. A gyerekkoromat úgy összegzem: a szobám az istálló, tehén a radiátor, s csikók néztek ki az ajtón.

ISKOLAI TANULMÁNYAID A TANYAVILÁG MELYIK RÉSZÉHEZ KÖTŐDIK?

- 1946 szeptemberében a Fehér-tó parti iskolában kezdtem barátkozni a betűk és számok birodalmával. Szeretett tanító nénim Csuti Gizella volt három és fél éven keresztül, majd Csotó-Nagy Istvánnál fejeztem be az első négy osztályt. Továbbra is Pusztaközponton maradván, két évet a múzeum helyén levő épületben, a nyolcadikat a mostani „Zsarkó család” emeletes épületében már osztott osztályban fejeztem be. Több tanítónk volt, de vizsgázni Kardoskútra jártunk be. A mi időnkben a tanulói gyereklétszám 100 fő felett volt. Az iskola mellett a református kis harang haranglábra volt elhelyezve /jelenleg a falu templomkertjében van felállítva/. A temető közel volt az iskolához. Négy barátommal a

feladatunk volt temetéskor harangozni. Sok furcsaság előfordult a szertartás alatt, főleg a magas talajvíz miatt. 1954. június 14-én tanulmányaimmal végeztem. Június 20-án már dolgozni kezdtem a beteg édesanyám helyett a Kardoskúti Úttörő Bulgár kertészetben. Helyileg ott, ahol most az IKR-nél átmegyünk a csatornán: jobb oldalt volt nagy gyümölcsös, zöldségtermelő terület. Érdeklődő gyerek voltam, magamba szívtem a kertészet minden csínját-bínját, amit a mai napig kamatoztatok. A főnökeim felfigyeltek szorgalmamra, mint rutinos dolgozót átvezényeltek a Gépállomásra a kölcsönbe kapott munkagépekre kezelőnek. Jártuk a határt, volt alkalmam megismerni Kardoskút egész területét. 1958-59-ben cséplőgép mellett voltam cséplőmunkás. Nagyon jól kerestem. Ötezer Ft/hó összeget félretettem a családi házunk építésére. 1959-ben bevonultam a budai Petőfi laktanyába gépkocsi lövésznél. Huszonhét hónapig védtem a hazát. Leszerelés után folytattam a munkát a Tsz-ben, mint általános váltós. Szabadidőmben egyedül ástam a házunk alapját. 1962-ben két helyiséget lakhatóvá tettem. Szüleimmel beköltöztünk az Ady sor 7. szám alá. A falat - vert fal - mesterek csinálták, a többi munkát két kezemmel végeztem. Szomorú esemény is volt a családukban, 1965-ben szívelégtelenségben Édesanyám elhalálozott.

1963. február 10-én baráti segítséggel három hónapig Orosházi lakosnak kellett lennem papíron.
(folytatás a 10. oldalon.)

(folytatás a 9. oldalról.)

Így tudtam eljönni a Tsz-ből és a Kardoskúti NKfV dolgozója lettem. A ranglétra minden fokát megjártam. Három műszak mellett iskolákat - víz- és gáz vezeték, berendezés szerelő - végeztem. Négy és fél év után főgyűjtő vezető, olajátadó feladatom volt. Több millió forint értékért feleltem, írtam alá jegyzőkönyveket. A vállalatnál az utolsó 17 évben műszakvezető beosztásom volt. 1996. június 30-án vonultam nyugdíjba. 40 évig mellékfoglalkozásban a falu vízmű vezetője voltam. Bárkinek gondja volt, azonnal önzetlenül segítettem.

BESZÉLGESSÜNK JANI BÁCSI A CSALÁDRÓL.

- 1962-ben megismerkedtem Okányból a településünk-re költöző Székely Erzsikével. Ő akkor 8. osztályos volt, majd középiskolát végzett és 1967-ben elvettem feleségül. Nejem az NKfV-nél valamint az önkormányzatnál dolgozott. Megszületett 1968. július 9-én János, 1970. április 18-án Mártika leányunk. Örökölték sokoldalúságomat. Jó gyerekek voltak. Becsületesen felneveltük és kitanítottuk őket. Fényt hoz az életembe a 4 unoka és a 4 dédunoka. A gyerekeimnek az Ady sor 17. szám alatt 1975-ben építettem egy lapos tetős, 2 szintes házat. Rengeteget dolgoztam rajta. Későbbiekben ez a ház eladásra került.

VOLT MÉG SZOMORÚ ESEMÉNY A CSALÁDOD-BAN.

- Feleségem váratlanul súlyos beteg lett. Négy és fél évet küszködtünk a rákkal, orvostól orvosig jártunk. A 39. házassági évfordulónkon, 2004. december 6-án temettük szerető feleségemet. 17 éve egyedül élek. Önellátó vagyok: „Segíts magadon, az Isten is megsegít!”

AKTÍV RÉSZTVEVŐJE VAGY TELEPÜLÉSÜNK ÉLETÉNEK. SOKOLDALÚ EMBER VAGY.

Adója 1%-át várják az alábbi helyi civil szervezetek:

Kardoskút Községért Közalapítvány: 18381535-1-04,

Kardoskúti Faluszéptő és Turisztikai Egyesület: 18596351-1-04,

Kardoskúti Főnix Kulturális Egyesület: 18597187-1-04,

Kardoskúti Polgárőr Egyesület: 18375767-1-04

- 21 házat parkettáztam, 7 házat kőporoztam a 3 műszak mellett. Részletesen ismerem a falu fejlődésének, közművesítésének a menetét. Bármilyen probléma, elakadás van: „Kérdezzétek Simon Janit!” Az évtizedek alatt rengeteg társadalmi munkát végeztem. Sokoldalúságomat, rátermettségemet bizonyította a sok évtizedes ledolgozott év. Aktív résztvevője, szervezője voltam a különböző kirándulásoknak. A helyi nyugdíjas klubnak is aktív tagja vagyok.

HOGYAN ÉRTÉKELED KARDOSKÚT FEJLŐDÉSÉT?

- Amikor körbemegyünk a szép kis falunkban, látjuk a sok-sok pályázati úton megnyert átalakulásokat. Megfogalmazódik bennem: a közművesített településünkért érdemes volt dolgozni. Sajnálom az iskola bezárását! Örülök a szépen felújított óvoda létszámának, növekedésének. Egyik dédunokám már ide jár óvodába. Az önkormányzat mindent megtesz, hogy legyen élet a faluban és vonzóvá tegye a lakosság számára.

MIT AJÁNLASZ A JÖVŐ NEMZEDÉKÉNEK?

- Családi békességben éljenek. Feleségemmel mi 39 év alatt haraggal nem tértünk nyugovóra. „Addig nyújtózkodjanak, amíg a takaró ér!” Akár külföldön, akár a szülőföldön tanulni és becsületesen kell dolgozni.

Köszönöm Jani bácsi a beszélgetést. Tudom, megígérted az orvosoknak, hogy „holtig fogsz élni”

Jó egészséget és további aktív nyugdíjas éveket kívánok családotd körében!

Barna László

Impresszum

Kardoskúti Hírmondó

Kardoskút község ingyenes, közéleti időszaki lapja

Lapalapító: Kardoskút Község Önkormányzatának

Képviselő-testülete

Szerkesztőség címe: 5945, Kardoskút, Március 15. tér 1.

Tel.: +36/68/429-023, e-mail: ujzag@kardoskut.hu

Felelős kiadó: Móra Ferenc Művelődési Ház és Községi Könyvtár

Felelős szerkesztő: Vargáné Neller Borbála Tünde

Szerkesztőség tagjai: Fekete Zita, Radics Vivien,

Barna László és Felföldi László

Nyomdai kivitelezés: Kolorprint Kft.

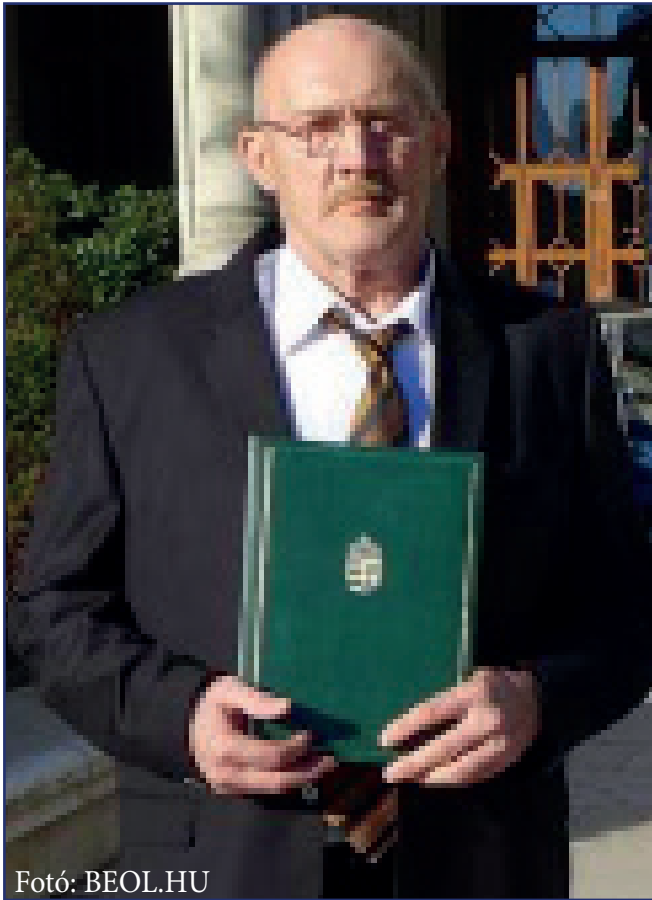
Készült 350 példányban

Terjesztve: Kardoskút településen

ISSN 2062-2562 (nyomtatott), ISSN 2062-2570 (online)

Információkat, híreket, javaslatokat szívesen fogadunk.

Miniszteri elismerés lelkiismeretes munkájáért

Fotó: BEOL.HU

Dr. Nagy István agrárminiszter és László Tibor Zoltán környezetvédelemért felelős helyettes államtitkár a Föld Napja alkalmából adományozott miniszteri elismeréseket a Pesti Vigadóban a természetvédelem területén kimagasló tevékenységet végző szakembereknek.

Nagy Zoltán, az Igazgatóság kardoskúti magyar szürkemarha és cigája juh törzstenyésztéseinek fenntartása érdekében végzett közel két évtizedes, lelkiismeretes munkája elismeréseként, nyugdíjba vonulása alkalmából vett át Miniszteri Elismerő Oklevelet.

Ezúton gratulálunk az elismeréshez, egészségesben eltöltött hosszú nyugdíjas éveket kívánunk!

Sikerrel zajlottak a darulesek a kardoskúti Fehér- tónál

A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság a hagyományoknak megfelelően idén novemberben is darulesre várta a madárrátokat november minden szombatján, a kardoskúti Fehér-tónál.

A négy hétvégén összesen 240-en vettek részt a programon. Vendégeink döntően Békés megyéből érkeztek, de jöttek érdeklődők távolabbról, például Szolnokról és Biatorbágyról is. A madármegfigyelést minden alkalommal megelőzte egy előadás, melynek keretében szó esett a Fehér-tó és a kör-

Fotó: Palcsek István Szilárd

nyező puszták történetéről és természetesen a darvakról. Ismertettük a faj jellemzőit, vonulási szokásait. Elhangzott az is, hogy az országos szinkron adatai szerint a Hortobá-

gyon 125 ezernél tetőzött a vonuló darvak száma, a kardoskúti Fehér-tónál viszont most kevés madár állt meg, mivel a kevesebb csapadék miatt a mederben még nem alakult ki

vízborítás. Az előadás után felállítottuk a spektíveket, így azokon keresztül vendégeink alaposabban is megfigyelhették a térségben vonuló darucsapatokat. A darvakon kívül néhány ragadozó madár (parlagi sas, rétisas) is felbukkant. A madarakon kívül egyéb látnivalóval is szolgáltunk vendégeinknek: bemutatói céllal a Sóstói Állattartótelepről a közeli madármegfigyelő toronyhoz hajtottuk a racka és cigája anyajuhokat valamint a szürkemarha gulyát.

forrás: kmnp.hu

Pirók jövevény: megszületett az első szürkemarha borjú

Fotó: Nagy Péter

Megkezdődött a magyar szürke szarvasmarhák idei ellési szezonja a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság Kardoskút-Sóstói Állattartó Telepén. Az első, pirók színű bikaborjú november 2-án látta meg a napvilágot.

A telepen a tenyésztőhenek már szépen kitőgyeltek, azaz hamarosan egymás után születnek majd a kisborjak.

Az ellési szezon általában november elejétől február közepéig tart, de a legtöbb kisborjú november-decemberben jön a világra. Az idei ellési

szezonban mintegy 200 borjút várunk a Sóstói Telepen. A tenyészállatok még ezekben a napokban is kijárnak a legelőkre, így a rendszeres mozgás is biztosított számukra.

A szürkemarhák szívósak, könnyen ellenek, ezért emberi beavatkozásra, segítségre csak nagyon ritkán van szükségük.

A borjak pirók, világos pirók, vagy sötét pirók színben jönnek a világra. Ez a vörösesbarna szín általában 6 hónapos korukra szürkévé változik, azaz kialakul a végleges, felnőttkori színezetük.

Forrás: kmnp.hu

Ez már hagyomány – Másfél évtizede faragunk

Várakozással telve indult az idei Tökös buli a művelődési házban.

A tavalyi évben sajnos a járványhelyzet miatt nem hívhattuk össze a falu apraját-nagyját, most pedig kíváncsian vártuk, hogy hányan vesznek részt a hagyományos programunkon.

Örömmel láttuk, hogy a terembe fokozatosan érkeznek a vidám fiatalok. A buli zeneszó mellett megkezdődött, a háromtagú zsűri folyamatában kísérté figyelemmel a töklámpások készítését. Közben kézművesedés várta a legkisebbeket, ahol mézes-

kalács figurákat díszítettek. Jelmezversenyt is hirdettünk, ahol a bemutakozó felvonulás után mindenki egységesen elismerésben részesült. Az idén több mint harmincan voltunk,

több kategóriába sorolva díjaztuk a töklámpásokat. Minden évben lehet újdonságokkal előrukkolni, a lámpásokról beszéljenek az elkészített fotó. Köszönetemet fejezem

ki a zsűri tagjainak: Kocsis Péterné Marikának, Somlyai Irénkének és Andrékó Pálné Katikának, a zeneszóért Süle Imrének. Jövőre újra faragunk!

VNB

Az olajbányászokra és az első fúrásokra emlékeztek

Kétszáz név szerepel azon az emlékkövön, melyet sok egykori kolléga, hozzátartozó jelenlétében avattak fel szeptember közepén. A himbát a bányászszakma méltó jelképeként Kardoskút központjában 2017-ben állították fel, az emlékmű mellé pedig ezúttal felállítottak egy márványfalat is.

Az emlékkövön megjelenítették az NKFV Orosházi Bányászati Üzem elhunyt dolgozóinak a nevét. Azok emléke előtt tisztelegtek, akik a kutatás, majd az '50-es évek végén e térségben megkezdett szénhidrogén-kitermelés résztvevői voltak. Az emlékkő küldetése, hogy emlékeztesse a fiatalokat az olajipar hagyományainak a megőrzésére, ápolására és arra, hogy azt hűen átadják majd az utódoknak.

Az ünnep alkalmat adott arra is, hogy felidézzék: ezen a

területen 80 éve volt az első kútfúrás. Avatóbeszédében ezt is felidézte Homonnai Ádám, a MOL kutatás-termelés magyarországi igazgatója. A cég sikerét azok a bányászok alapozták meg, akik keményen dolgoztak azért, hogy hazánk energiabiztonsága sziklaszilárd maradjon.

A hazai bányászszakmáról, a 80 éve itt történt első szénhidrogén-fúrásról, a bányászgenerációkról, majd napjaink gázellátásáról, a kutatásokról, a modern világ igényeiről is beszélt. Varga Pál polgármester a település és a társaság példás együttéléséről szólt, azokra emlékezett, akiknek a neve a táblán sorakozik, ám őket nem feledik, hiszen arcok, történetek kapcsolódnak hozzájuk. A koszorúzás, az emlékezés virágainak elhelyezése után szakmai programmal folytatódott a rendezvény.

forrás:BEOL.HU

János Vitéz varázsolta el a közönséget

Fotók: VP.

Az idei Márton napunk az ötödik volt a sorban, amelyet szerencsére két év után ismételt meg tudtunk rendezni a művelődési házban. A délutáni program a Déryné Programban elnyert színi előadás köré épült. A fővárosi színészekből álló társulat Petőfi Sándor közismert elbeszélő költeményét, a János vitézt vitte színre. A nagy apparátussal érkező fővárosi vendégeink színházsimogató interaktív játékkal kezdték ráhangolni a vendégeket az előadásra. Az előadás technikai megoldásai, a fények, a színpadkép, s nem utolsó sorban a színészek profi előadasmódja elvarázsolta a nézőközönségben helyet foglalókat, a kicsiktől a nagyokig egyaránt. A rendezvény alatt sok szorgos kéz dolgozott azért, hogy finom libás falatoknak is örülhessenek a résztvevők, az

önkormányzat anyagi támogatásának köszönhetően. A polgárőrség főzőcsapata ludaskását készítette, a helyi színjátszók közül az Őzse család lúdláb süteményt sütött, s a nyugdíjas klub tagjai is erősítették az önkéntes segítőinket. A Tarhosi Libás tanyáról kóstolhatták meg vendégeink a libazsírt és a tepertőt, amihez jól illett a lilahagyma és a vörösbor. A gyerekek mindeközben kézműveskedhettek Andrákóné Katika helyi kézműves asztalánál. A Márton nap nem múlhat el liba nélkül, így az idén is megcsodálhattuk Geiszt László és családja házatájáról érkezett gyönyörű ludakat. Ezúton is szeretném megköszönni minden közreműködőnek és kollégának a rendezvényhez nyújtott segítségét!

VNB

Nyári visszatekintő: felszabadultan szórakoztunk

Egy könnyed nyári est. Szabad levegő a hosszú bezártság és aggodalom után - gondoltam az augusztus 6-ai program hívogatóját ízlelgetve. Csakhogy többet és jobbat kaptunk. A hatalmas - asztalokkal teli - sátor, a palacsinta kellemes illata, az élőzene, valamint a gyülekezők sokasága jelezte, hogy jó irányba tartunk. Belépéskor az Orosházi Egészségfejlesztési Iroda négyfős szakképzett személyzete végzett egészségi állapotfelmérést a jelentkezők - főként 50 év felettiek - részére. „Ez nem orvosi vizsgálat, javasoljuk a háziorvost felkeresni” - volt a gyakori elgondolkodtató intelem. Érthető, hiszen idővel minden és mindenki kopik. Fél nyolctól a cukorbetegségről és a szájhygiénáról tartottak értékes előadást. Közben a megannyi program - ugrálóvártól a bábszínházig - a gyerekeknek csinált fergeteges jókedvet. A palacsinta a FÖNIX csoport tagjai, a kolbászos paprikás krumpli zömében az önkormányzati dolgozók által készült. A kellemes élőzene segítette az aggodalmak oldását. Utcabál volt hirdelve, de inkább örömteli találkozásokról, beszélgetésekről jellemezték a későbbre nyúló estét. Gajdolás helyett gyerekcaci, gyerekzsivaj és ez így volt jó. Érdeklődésre megtudtam, hogy mintegy 90 fő vett részt egészségfelmérésben és meglepéssel 290 adag étel fogyott. Jó volt részese lenni a rendezvénynek, látni a sok boldog gyereket és elnézni a hasonlóképpen korosodó társakat is. Ismétlésre méltó, jó közösségi este volt.

Felföldi László

Fotók: VP.

Közösségben búcsúztattuk a nyarat

Fotó: VP.

A nyári szünet utolsó hétvégéjére vacsorás zenés esttel örvendeztette meg a lakosságot a kardoskúti önkormányzat. A három héttel korábbi rendezvény sikerén felbuzdulva egy hasonló közösségi program részesei voltak több, mint háromszázan.

A rendezvény sikerességét jelzi, hogy minden korosztály ellátogatott a művelődési ház elé, ahol a gyerekeket a Csiga Duó műsora, kézműves játszóház, lovagoltatás illetve ugrálóvár várta, díjmentesen. Emellett a gyerekek különféle arcfestések, csillámtetoválás és fonott hajkreációk közül is válogathattak. Amíg sorra kerültek, addig Albert Zoli lufihajtogató készített különféle figurákat. Az esti vacsora asztalaitól senki sem távozott korgó gyomorral, mert a helyben főzött bocsrácsos marhapörkölt és a kemencében sült tejes pite ízletesnek és kiadósnak bizonyult, ami szintén díjmentesen állt az előzetesen regisztrált lakosság rendelkezésére. A nyárbúcsúztató programon a felnőtteket Nótári Bandi zenész, a Con Moto Party Band színvonalas utcabálja, majd éjfél után MC. Hercules zeneválogatása szórakoztatta.

Mindkét augusztusi rendezvényt Varga Pál polgármes-

ter jónak értékelte, hiszen a lakosság részéről pozitív visszajelzések érkeztek, az önkormányzat kollektívája és Mórocz Lajos pörköltfőző csapata pedig örömmel segítettek a kulturális est sikeres lebonyolítását. „Igazi családi programot sikerült rövid idő alatt megszervezni, ahol a kisgyerekektől a nagyszülőkhöz tartalmasan tölthették el közösen az időt a résztvevők. Mindezek után a jövőben is szorgalmazni fogom az ehhez hasonló nyári est rendezvényeket, amelyek elérték közösségteremtő céljukat.” – zárta gondolatait a településvezető.

A Nyárbúcsúztató zenés est támogatói és segítői voltak:

MOL Nyrt.

Kardoskút Község Önkormányzata

Mórocz Lajos, Farkas László, Kocsány Gábor, Stelbacski Sándor, Gulyás Péter és Rideg József pörköltfőzők

Andrikó Attila és családja

Móga László és családja

Süle Antal

Kábelkontroll Kft.,

a hivatal dolgozói és Simon János

VNB

Kertbarátok mérlege

Aki kertészkedéséből sokra számolt, most valószínűleg csalódott. Bár a korai növények szép termést adtak, térségünkben a 2021. év nem a nagy termések éve.

A hasonlóképp száraz és meleg időjárás a jövőben sem kizárt, ezért erre kell felkészülni.

Fejlett gyökérzetű zárt növényállományra kell törekedni, amihez a szorgalom egyre gyakrabban kevés. Kertészeti növénytermeléshez hatékony öntözés, talajtakarás, esetenként árnyékolás kell, hogy kertünk művelése ne hasztalan próbálkozás - igen drága hobby - legyen. A sikerhez beruházni kell. Inkább kisebb területen jobb ellátásra törekedjünk.

A maradék kertreszbe az egészség támogatását szolgáló növényeket vessünk, egyebek között céklát, sütőtököt, valamint csicsókát, amely korábban hazánkban is ismert, a homokos vidékeken elterjedt, de mára

méltánytalanul elfeledett, nagyon egyszerűen termeszthető, robusztus, rendkívül életrevaló egészséges növény. Genetikájában a napraforgóhoz áll közel, de a burgonyához hasonló, fogyasztható gumójáért termelik. Műtrágyát, kémiai növényvédelmet nem igényel, ezért a bio zöldségtermelés egyik legfontosabb eleme. Sok vitamint és ásványi anyagot, valamint bőséges hasznos rostanyagot tartalmaz.

Értékét a kiemelkedően magas INNULIN tartalma fokozza, ami által a cukorbetegségben érintettek részére is ajánlott étel. Leginkább nyersen ajánlott, de párolva, sütve is fogyasztható.

Bőven terem, néhány tő elég. Nem élőlő, de a talajban maradt gumó tavasszal sarjad. Ne hagyjuk elburjánzani, bár arra hajlamos. Nyáron a kert üde foltja, ősszel annak díszje lehet.

Felföldi László

Öntözési 1x1

- Csak erős gyökérzetű egészséges növény képes szedhető termést eredményezni. Ha a gyökérzóna talaja száraz, öntözni kell.
 - Ne várjuk meg a növény jelzését, mert az már maga a károsodás.
 - Az elegendő víz jobb, mint a túlzott.
 - A kiskertek szórófejes öntözése pazarló, egyben talajromboló. Pangó vizes és szárazon maradt övezeteket egyaránt eredményez.
 - A kevéske (kannázott) víz csak percnyi, látszatmegoldás.
 - A gyökérzet sem a hideg, sem a forró talajban nem dolgozik, ezekért térségünkben a csepegtető öntözés mutatkozik jónak. A zárt növényállomány elérése a cél, mert a napégette talaj rengeteget párologtat, takarása tág térállású növényeknél indokolt.
- Intenzív, érzékeny kerti növényeinket napégés ellen árnyékolni is célszerű.
- Mindez drága, de a bolti polcokon sorakozó tetszetős termékek ezeket mind megkapják.

Továbbra is van tehát tennivaló. Ne feledjük, hogy a jókedvvel, de mértékkel végzett kerti munka épp oly életető, mint a cserébe kapott zöldség, gyümölcs. Ne adjuk fel, de ne is tervezzük túl!

Felföldi László

Folytattuk a fásítást

A Magyar Földgáztároló Zrt. felajánlásából az idei évben közel ötven facsemetét ültettünk el Kardoskúton. A földgáztároló a környezettudatosságot szem előtt tartva évről évre annyi fát ültet majd el, ahány dolgozója van a településen. Az első körben kapott huszónöt smaragdfele mellé további huszonhárom gömbkőris fát ajánlott fel a vállalat, amelyet a Kardoskúti Faluszépítő és Turisztikai Egyesület közreműködésével ültettünk el. Bízunk benne, hogy jövőre tovább folytathatjuk a fásítást, zöldebbé és szebbé téve környezetünket.

Írta és fotó: VNB

Minden lámpatest energiahatékony lett Kardoskúton

Fotó: VNB.

A kardoskúti képviselő-testület döntése után már 2020-ban felszereltek két darab nagy teljesítményű, energiatakarékos, LED-es közvilágítási lámpatestet a faluban. Az egyik a bolt előtti gólyafészkes oszlopra, a másik a Rákóczi sor–Petőfi utca kereszteződésébe került. Varga Pál polgármester úgy fogalmazott, az a cél, hogy az energiaköltségek csökkentése mellett az erősebb fénynek köszönhetően a kereszteződések beláthatósága is növekedjen. A lámpák fényének használata során tapasztaltakból kiindulva elhatározták, belevágnak a közvilágítás fejlesztésébe.

Ezekben a hetekben zajlik a közvilágítás korszerűsítése. A lakosok esténként kimennek az utcákra, tesztelik a fényeket. A közösségi felületeken számolnak be arról, hogy látványosan jobb lett a közvilágítás a faluban. Több településvezető is erről győződött meg személyesen: Békéssámszon, Gádosoros és Lőkösháza polgármesterei és a képviselő-testületek tagjai látogattak tapasztalatszerzésért Kardoskútra a napokban, az esti órákban. Kíváncsian kémlelték a magasba nyúló lámpatesteket.

Varga Pál érdeklődésünkre elmondta, Kardoskúton valósult meg a környéken elsőként a teljes települést lefedő led-es közvilágításra átállás.

– Este, működés közben láthatták a felszerelt lámpatesteket vendégeink. Sok kérdést megfogalmaztak, illetve jelen volt egy műszaki ellenőr is, aki a szakmai felvetésekre adott választ – tudtuk meg Varga Páltól.

Mint arról korábban már beszámoltunk, a kardoskútiak önerőből, egy speciális finanszírozási lehetőséggel oldották meg a település közvilágításának korszerűsítését.

A község területén egyébként 150 villanyoszlopon működtek a kor követelményeinek megfelelő, de nem energiatakarékos világítótestek. Minden lámpatest le lett cserélve, sőt, nyolc újabbat is kihelyeztek.

– A leendő kerékpárút nyomvonalára is tettünk lámpákat, most azt is megcsináltuk előrelátó módon. Volt olyan utca, ahol eddig nem volt közvilágítás. Ott is megoldottuk, ahogy Pusztaközpont és az állami gazdaság is led-es világítást kapott. Így 49 százalék az éves energiamegtakarítása a kardoskúti önkormányzatnak – tette hozzá Varga Pál.

– A szolgáltatónak évente 2,5 millió forintot fizettünk. A kivitelező arra vállalkozott, hogy előfinanszírozza számunkra a munkákat. Nagy teljesítményű, energiatakarékos, led-es lámpatesteket szerelt fel. A megtakarításból, számítások szerint, tíz év alatt visszatérül a beruházás. Így településünk hosszabb távú, az üzembiztonságot és megtakarítást jelentő befektetésének tekinti a fejlesztést – magyarázta a polgármester.

– Nagyon örülök annak, hogy az orosházi kistérség és a járás településeinek a vezetőivel kialakult egymás között egy nagyon jól működő konstruktív kapcsolat. Segítjük, támogatjuk egymás ötleteit, elképzeléseit. Nemrégiben én fordultam a polgármesterekhez, hogy közösen álljunk ki az Orosháza–Kardoskút közötti kerékpárút megvalósításának létfontosságáért. A napokban pedig a településvezetők kértek fel, hogy mondjam el a tapasztalataimat a közvilágítás-korszerűsítés kapcsán. Ennek így kell működnie, hiszen csak egymást segítve tudjuk településeinket, továbbá a térséget fejleszteni – nyilatkozta Varga Pál.

forrás: BEOL.HU

Kigyúltak az advent várás fényei

Advent első vasárnapjához közeledve, az ünnepvárásra hangolódva, igyekeztünk több mindennel kedveskedni az itt lakóknak, illetve a hozzánk látogatóknak. A leglátványosabb talán a főutca villanyoszlopain elhelyezett karácsonyi díszkivilágítás, amely eddig településünkön korábban nem volt.

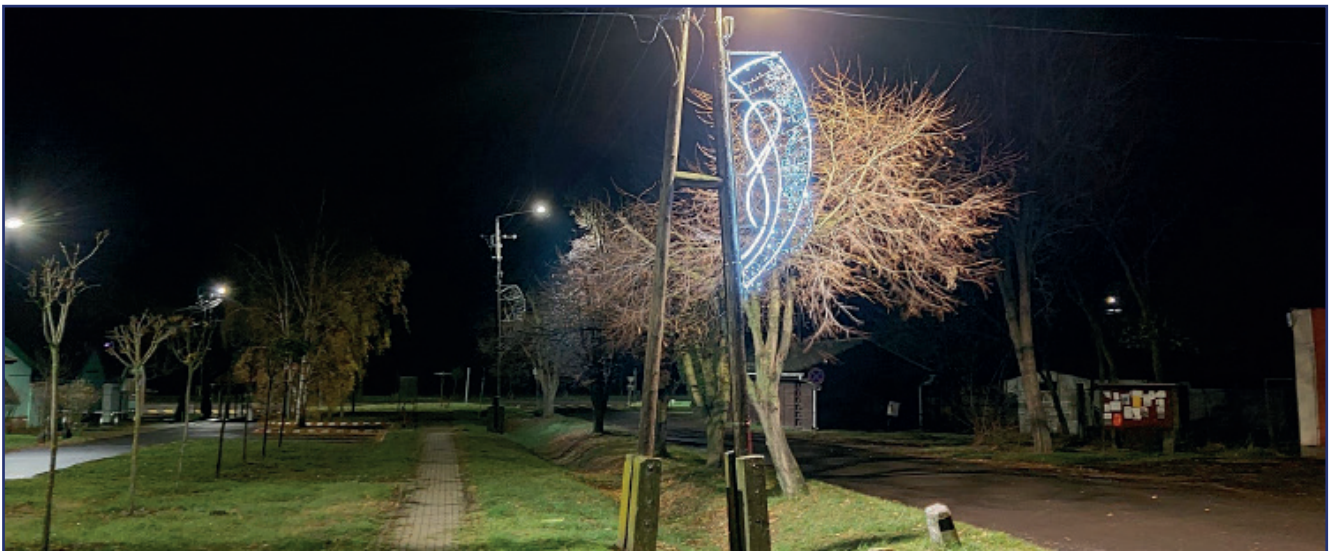
Ezúton köszönöm meg Stelbaczki Sándornak - Kábelkontroll Kft. - a rengeteg segítségét, többek között a díszkivilágítás kapcsán is.

A parkban már hagyományosnak mondható adventi koszorú, községi karácsonyfa – köszönjük ehhez

Tóth Sándorné Marika felajánlását – , a Betlehemi jászol és a kis Jézus postaládája mellett az idén újdonságképpen – köszönhetően a Simora családnak – egy szelfi pont is várja az idelátogatókat. Süle Imre keze munkáját dicséri egy kovácsoltvas adventi kapu, amely új színfoltként jelent meg a parkban. Köszönet a közfoglalkoztatottaknak és minden segítőnek, aki hozzájárult a településközpont díszítéséhez, az ünnepi hangulat megteremtéséhez.

Bízom benne, hogy ezekkel az apró figyelmességekkel is hozzá tudunk járulni az ünnepre hangolódáshoz, a lélek megnyugvásához.

Írta és fotók: Varga Pál

Krisztusban szeretett kedves Testvérek!

Az adventet az 5. század óta tartják számon. A karácsony ünneplésével együtt terjedt el és összetartozik a két fogalom: karácsony és advent, a felkészülés és az ünneplés. A négy vasárnapból álló adventi időszakot VII. Gergely pápa rendelte el. Advent első vasárnapja, amely Szent András napjához legközelebb eső vasárnap, egyúttal az egyházi év kezdete.

Az advent szó jelentése „eljövétel”. A latin „adventus Domini” kifejezésből származik, ami annyit jelent: „az Úr eljövele”. A karácsonyt megelőző várakozás az eljövételben éri el jutalmát. Régebben egyes vidékeken „kisbőjtnek” nevezték ezt az időszakot. December 24-e az advent utolsó napja, még nem karácsony. Ennek megfelelően a régebbi egyházfegyelemben ez még böjti nap volt, így a nap hagyományos ételei is böjtösek. A sötétség beálltával fokozódik a várakozás, mely a Jézus Krisztus születését ünneplő éjszakai misével ér véget, vagyis az éjféle szentmise után, december 25-én.

Ha egy vagy két szóban kellene kifejezni azt, hogy mi is az advent: erre az evangélium adná meg a választ: Virrasztás. Éberség. Máriát virrasztva, imádság közben találta Gábor angyal. Ezért lett ő a mi segítőnk az adventi vándorúton. Arra kapunk meghívást a hajnali roráté szentmiséken, hogy már az út elején fogjuk meg Mária kezét, és együtt készülünk virrasztva Jézus születésére. Minden egyes roráté szentmisén egy kicsit megtapasztaljuk karácsony örömét. Ugyanis a szentmise akkor kezdődik el, amikor még kint sötét van. A sötétség a bűn uralmát, a rossz hatalmát jelképezi.

Majd imádkozva átéljük ahogy megvirrad, megtapasztalva, hogy Krisztus világossága hogyan úzi el a bűn sötétségét. Továbbá a virrasztás azt is jelenti számunkra, hogy Istennel való kapcsolatunkat folytonosan ápoljuk és egyre mélyebbé, bensőségebbé tesszük. Ezért jó többet imádkozni, több időt szentelni a lelki életre. Istennel való kapcsolatunk ápolása a Szentírás olvasás is, vagy nagyon szép az, amikor az adventi koszorú köré ül le a család és együtt énekelnek, imádkoznak.

1958-ban lett megválasztva a Jó pápa-ként emlegetett, vagy a világ plébánosa-ként emlegetett XXIII. Szent János pápa. Életrajzírói feljegyezték, hogy megválasztása után az első útja a római San Angela börtönbe vezetett, ahol a rabok legnagyobb csodálatára és csodálkozására ezt mondta nekik: Tudom, hogy ti nem jöhettek hozzám, hogy lássatok engem, hát azért jöttem én el hozzátok, hogy elmondjam nektek személyesen: szeretlek titeket, úgy ahogy vagytok. Hát ilyen egyszerű a karácsony: Isten eljött hozzánk, mert mi képtelenek lettünk volna őt elérni a világ börtönéből, ... Isten jött el hozzánk, hogy elmondja: szeretlek titeket, úgy ahogy vagytok: szentek vagy esendők, hívők vagy hitetlenek, szeretlek benneteket, mert az enyéim vagytok. Miután XXIII. János pápa elhagyta a börtönt, néhány hónap elteltével levelet kapott a börtön parancsnokától, melybe az volt írva: a látogatás után a rabok élete megváltozott. Testvérek, bennünket sem hagyhat hidegen Isten látogatása. A karácsonykor a mi életünknek is meg kell változnia. Ámen.

Tracsek Oszkár plébános

